

ПРАВОВИЙ СТАТУС ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ТА ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ ДИПЛОМАТИЧНИХ ОСІБ ЗА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Назаренко П.Г.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства
інституту управління та права
Запорізького національного
технічного університету

Баранік Р.В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правознавства
інституту управління та права
Запорізького національного
технічного університету

Анотація: У статті досліджено особливості правового статусу іноземних громадян у кримінальному процесі України, а також розглянуті основні положення законодавства України з питань допиту дипломатичних осіб в якості свідків.

Ключові слова: іноземний громадянин, кримінальне судочинство, дипломатична особа, допит, імунітет свідка.

УДК 343.131

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Правова наука України приділяє особливу увагу правовому статусу іноземних громадян в кримінальному судочинстві. Кримінально-процесуальне законодавство України має ряд недоліків з питань, пов'язаних із правовою регламентацією участі іноземних громадян та дипломатичних осіб у кримінальному судочинстві України. Після введення до КПК України правової норми, яка звільняє особу, що має процесуальний статус свідка, від обов'язку давати свідчення щодо членів власної сім'ї та близьких родичів, почали з'являтися дисертаційні дослідження, присвячені даній проблематиці [1; 2]. Разом із тим дискусійними залишаються питання щодо обсягу та змісту імунітету свідків, кола осіб, які ним володіють, гарантій прав іноземців, в тому числі і дипломатичних осіб, тому формулювання власних підходів до вирішення зазначених питань і є завданням даного дослідження.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ

До сьогодні питанням правового статусу іноземців, розслідуванням злочинів, вчинених іноземцями, та висвітленню їх криміналістичних аспектів були присвячені окремі праці О.І. Бастрикiна, Р.С. Белкіна, П.Н. Бірюкова, Н.О. Жукової, О.А. Калганової, І.М. Князева, І.І. Когутича, А.Г. Крамарева, В.П. Лаврова, П.Г. Назаренка, О.І. Олександрової, К.Є. Остроги та інших. Питання розвитку кримінально-процесуального законодавства з питань правового статусу іноземців та особливостей допиту дипломатичних осіб ставали предметом обговорення чисельних круглих столів, науково-практичних конференцій та дискусій на сторінках спеціальних юридичних видань. Однак проблема процесуального статусу іноземців, особливо осіб, які користуються дипломатичним імунітетом у кримінальному судочинстві залишається далеко не вичерпаною, що й обумовило вибір даної теми дослідження.

Метою нашого дослідження є вивчення та узагальнення національного й міжнародного законодавства та літературних джерел з питань правового

статусу іноземних громадян та дипломатичних осіб у кримінальному судочинстві України, а також встановлення напрямків удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства з питань допиту осіб, що користуються дипломатичним імунітетом.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Осмилення проблем реалізації норм кримінально-процесуального законодавства України при здійсненні провадження у кримінальних справах за участю іноземних громадян має важливе значення для науки кримінально-процесуального права. Із розширенням міжнародної співпраці і збільшенням притоку іноземних громадян на територію України злочинні елементи проявляють більший інтерес до її економічної і фінансової діяльності. Наслідком цього стає збільшення кількості кримінальних посягань за їх участю. У зв'язку з цим виникає необхідність законодавчої регламентації порядку участі іноземних громадян у кримінальному судочинстві України, адже чинний Кримінально-процесуальний кодекс України не відображає особливостей провадження у справах про злочини іноземних громадян, оскільки містить лише положення про межі дії кримінально-процесуального закону на території України щодо таких громадян.

Перебування іноземців на території нашої держави є передумовою того, що вони можуть стати учасниками кримінально-процесуальних відносин. За даними МВС України протягом 2009 року на території нашої держави іноземцями було скоєно 2998 злочинів, у 2010 році – 3524, та у I-му кварталі 2011 року – 1021 злочинів [3].

Правовий статус іноземних громадян є юридичною основою інтересів особи і встановлюється в нормах національного законодавства із урахуванням положень міжнародного права. Тому право виступає, відповідно, засобом вираження соціальної свободи особи, її соціального становища.

Частина 3 ст.3 КПК України передбачає, що норми КПК України застосовуються при провадженні у справах про злочини іноземних громадян, за винятком осіб, які користуються правом дипломатичної недоторканності.

У разі невідповідності національним судовим органам справ про злочини дипломатичних представників іноземних держав, питання про кримінальну відповідальність таких осіб, у разі скоєння ними злочинів на території України, відповідно до ч.4 ст.6 КК України вирішуються дипломатичним шляхом.

Імунітет іноземних дипломатичних працівників

тракується відповідно до принципу екстериторіальності, який означає вимогу підкорення лише власній країні й право повного імунітету від юрисдикції іноземної держави, абсолютної невідповідності судовим установам країни перебування.

Стаття 32 Віденської конвенції про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року встановила правило, відповідно до якого, іноземна держава, яка є акредитуючою, може відмовитися від імунітету від юрисдикції дипломатичних агентів й осіб, які користуються даним імунітетом. Така відмова дає можливість притягнення позбавленої імунітету особи до кримінальної відповідальності в загальному порядку.

Сучасна концепція дипломатичних імунітетів у кримінальному процесі, на наш погляд, базується головним чином на ідеї відносної невідповідності осіб, які користуються відповідним імунітетом, до моменту позбавлення відповідною державою даної особи цього привілею.

Проведене російськими вченими процесуальне дослідження норм про імунітети та привілеї, які передбачені міжнародними договорами, засвідчило, що відповідними привілеями та пільгами в даній сфері наділені 187 категорій як власних, так і іноземних громадян у зв'язку з виконанням ними специфічних функцій у міждержавних, державних та суспільних відносинах [4, 22].

Дипломатичні привілеї та імунітети в повному обсязі або з обмеженнями, які передбачені міжнародними договорами, прямо розповсюджуються на членів сімей дипломатів, на осіб персоналу, які не мають дипломатичних рангів, співробітників іноземних торговельних представництв. Зважаючи на взаємозумовленість та зв'язок правового положення вказаних осіб, єдину направленість імунітетів і привілеїв, ми вважаємо, що вони входять до складу єдиного загального інституту дипломатичного імунітету.

Відповідно до Конвенції про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973 року й кола інших міжнародних договорів, дипломатичні імунітети та привілеї розповсюджуються на представників та посадових осіб міжнародних організацій (ООН, Рада Європи, Дунайська Комісія, Європейський Комітет проти катувань, Європейський суд з прав людини, Міжнародний суд ООН тощо), голів іноземних держав, членів парламентських та урядових делегацій.

Імунітети зазначених осіб являють собою самостійні інститути міжнародного права, оскільки регулюють відносини суб'єктів, які мають функціональні

цілі та призначення, що відрізняються від правового статусу дипломатичних представників. Але ж у сфері кримінального судочинства, де мета та завдання відповідних процесуальних імунітетів збігаються, дані норми, які закріплюють ці привілеї та імунітети, утворюють єдиний процесуальний інститут «імунітетів осіб, які користуються міжнародним захистом».

Поняття дипломатичних представників та перелік іноземних громадян, які користуються даними привілеями та імунітетами в Україні, а також пов'язані з ними правила у кримінально-процесуальному законодавстві не розкриваються. Їх можна знайти в наступних міжнародно-правових актах: 1) Віденській конвенції про дипломатичні зносини 1961 року (іноді її називають «кодексом посольського права») [5]; 2) Конвенції про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів, від 14 грудня 1973 року.

Відповідно до Віденської конвенції про дипломатичні зносини до кола дипломатичних представників, які називаються в ній «дипломатичними агентами», віднесені: 1) голова дипломатичного представництва та 2) члени дипломатичного персоналу, які мають відповідний дипломатичний ранг (ст.1).

Голови дипломатичних представництв відповідно до Конвенції поділяються на три класи: а) клас послів та інших голів представництв відповідного рангу; б) клас посланників; в) клас повірених у справах (ст.14).

Коло членів дипломатичного персоналу визначено Положенням про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні [6].

Слід мати на увазі, що коло осіб, які користуються міжнародним захистом, визначено лише в загальній формі і не має вичерпного характеру. Його було доповнено і деталізовано окремими конвенціями, прийнятими в останній час, а також унаслідок приєднання України до вже чинних міжнародних договорів.

За результатами аналізу міжнародно-правових документів в рамках цього дослідження, нами виділяються три рівні імунітету іноземних громадян від юрисдикції України у кримінально-правовій сфері (межі користування імунітетами за колом осіб): 1) повний імунітет, який розповсюджується не тільки на дії при виконанні службових обов'язків, але й на дії, не пов'язані з таким виконанням; 2) частковий імунітет, закріплений у міжнародних конвенціях або угодах і пов'язаний з виконанням особою службових обов'язків; 3) частковий імунітет, встановлений державою перебування.

До першого рівня імунітету в загальному вигляді відносять:

- співробітників дипломатичних представництв: голів дипломатичних представництв (послів, повірених у справах); членів дипломатичного персоналу (радників, торгових представників, військових, військово-морських та військово-повітряних аташе та їх помічників, перших, других та третіх секретарів, аташе, секретарів-архівістів, заступників торгових представників), а також членів їх сімей, які проживають разом з ними і не є громадянами України;

- членів персоналу дипломатичних представництв в інших країнах, які проїжджають транзитом через територію України: глав дипломатичного представництва та членів дипломатичного персоналу представництва іноземної держави в третій країні; членів їх сімей, які супроводжують указаних дипломатів й слідуєть окремо, щоб приєднатися до них або повернутися в свою країну;

- співробітників іноземних держав: представників іноземних держав; членів парламентських й урядових делегацій, які приїждять до України для взяття участі в міждержавних переговорах, міжнародних конференціях і нарадах або в інших офіційних справах; представників та членів делегацій іноземних держав, які слідуєть для тих самих цілей транзитом через територію нашої країни; членів сімей вищезазначених осіб, які їх супроводжують, якщо ці члени сім'ї не є громадянами України;

- співробітників міждержавних організацій.

Імунітетом другого рівня охоплюються:

- співробітники адміністративно-технічного персоналу дипломатичних представництв іноземних держав та члени їх сімей, які разом з ними проживають, якщо ці співробітники та члени їх сімей не є громадянами України й не проживають в Україні постійно; співробітники обслуговуючого персоналу представництв, які не є громадянами України і не проживають в Україні постійно; дипломатичні кур'єри (особи, які постійно займаються перевезенням дипломатичної пошти або одночасно призначені для перевезення даної пошти);

- співробітники адміністративно-технічного персоналу делегацій іноземних держав, які приїждять для участі в міждержавних переговорах, міжнародних конференціях та нарадах або в інших офіційних справах; члени делегацій, які слідуєть для тих самих цілей транзитом через територію нашої країни, а також члени сімей указаних осіб, які їх супроводжують, якщо ці члени сім'ї не є громадянами України;

– співробітники консульських представництв: голова консульства (генеральний консул, консул, віце-консул та консульський агент, який є керівником консульства); консульські посадові особи (голова консульства та будь-яка особа, якій доручено виконання консульських функцій).

Особи, які віднесені до другого рівня імунітету, користуються ним при виконанні службових обов'язків. В інших випадках вони також користуються особистою недоторканістю, за винятком кримінального переслідування за скоєння злочину та виконання відповідно до них вироку суду, який набрав чинності.

Імунітетом третього рівня користуються:

– співробітники консульств (ті, що не є консульськими посадовими особами й виконують у консульстві адміністративні та технічні функції; до кола цих осіб входять водії, садівники та інші особи, які виконують обов'язки з обслуговування консульств); ці співробітники не повинні бути громадянами України і проживати в Україні постійно;

– обслуговуючий персонал міждержавних та міжурядових організацій, які знаходяться в нашій країні;

– домашні працівники (приватні робітники), які знаходяться на приватній службі у дипломатів;

– особи, які викликаються до України в якості учасників у розслідуваних кримінальних справах відповідно до договорів та угод про надання правової допомоги (експерти, свідки, тощо) [7, 43-45].

Необхідно зауважити, що чіткого розмежування між імунітетами та привілеями ані в міжнародному праві, ані у внутрішньому законодавстві не існує. Вважаємо, що дане положення пояснюється тим, що кожний процесуальний імунітет і кожний процесуальний привілей не можуть існувати в «чистому» вигляді. Кожний з них являє собою сукупність правил, які мають ознаки як імунітету, так і привілею. Наприклад, правило отримання згоди на дачу дипломатичним агентом показань у якості свідка, безумовно є пільгою (гарантією), яка має за мету забезпечення ефективного та безперешкодного виконання агентом своїх функцій, – ознака імунітету. Разом з тим, саме право відмовитися від дачі показань у якості свідка також, безумовно, є винятком із загального правила обов'язку давати показання за вимогою компетентних органів кримінального судочинства – ознака привілею. Сукупність зазначених імунітетів та привілеїв утворює те, що в міжнародній доктрині та в теорії кримінального процесу називають «імунітетом свідка».

Необхідно зауважити, що недоторканність дипломатичних представників дещо відрізняється від «загальної» недоторканності особи, яка передбачена ст.29 Конституції України та ст.14 КПК України. У кримінально-процесуальному значенні термін «недоторканність особи» означає «... гарантовану державою особисту безпеку і свободу людини, що полягає в недопущенні, припиненні і покаранні посягань на життя, здоров'я, тілесну недоторканність і статеву свободу (фізична недоторканність особи); честь, гідність, моральну свободу (моральна недоторканність); нормальну тривалість психічних процесів (психічна недоторканність); індивідуальну свободу людини, що має вираження в наданні їй можливості розпоряджатися собою, за власним розсудом визначати місце перебування, не знаходитися під спостереженням і охороною (особиста безпека)» [8, 64].

На думку В.І. Мариніва, основні положення конституційного принципу недоторканності особи, закріплені у ст.29 Конституції України, «покликані забезпечити надійний процесуальний режим, який виключає незаконне та необґрунтоване обмеження прав та свобод громадян, втягнутих в орбіту кримінального судочинства... Об'єктивний зміст принципу недоторканності особи складається з наступних положень: ніхто не може бути взятий під варту інакше як на основі судового рішення...; ніхто не має права без законної підстави увійти до житла проти волі осіб, які в ньому проживають; кожному гарантується таємниця особистого життя, листування, телефонних переговорів, телеграфної, комп'ютерної та іншої кореспонденції. Право на недоторканність особи може бути обмежене лише у встановлених законом випадках та у відповідності з Конституцією України як законом прямої дії» [9, 193-194].

Відповідно до статті 29 Віденської конвенції про дипломатичні зносини «особистість дипломатичного агента є недоторканною. Він не підлягає арешту або затриманню в будь-якій формі. Держава перебування зобов'язана ставитися до нього з відповідною повагою й використовувати всі можливі засоби для попередження будь-яких посягань на його особистість, свободу та гідність».

У процесуальній літературі висловлено думку про абсолютний характер особистої недоторканності дипломатів. Так, наприклад, посилаючись на статтю 12 вищезгаданої Конвенції, стверджується, що затримання та арешт «за жодних умов не можуть застосовуватися до іноземних представників, які користуються правом дипломатичної недоторканності» [10, 100].

Іншої позиції дотримуються зарубіжні юристи, які вважають, що обмеження «особистої недоторканності» правоохоронними органами держави перебування є правомірними у наступних випадках: 1) якщо такі дії скоєні в порядку самозахисту та самооборони проти дипломата (тобто на підставах та в межах необхідної оборони); 2) якщо такі дії вчинені з метою попередження скоєння дипломатом злочину або його запобігання (тобто на підставах та в межах крайньої необхідності); 3) коли посадова особа або орган кримінального судочинства, який здійснює затримання дипломата, не знали, не мали можливості й не зобов'язані були знати про офіційне становище останнього [11, 99].

Виходячи з вищезазначеного, висновок про абсолютну недоторканність дипломатів придатний лише для використання у пропагандистських цілях, для доказу переваг того або іншого державного устрою та політичного режиму. Висновок про відносний характер особистої недоторканності дипломатів відповідає принциповим положенням міжнародного права й практиці міжнародних відносин. Не можна визнати нормальною ситуацію, коли імунітети використовуються для особистої вигоди й безпеки тих дипломатів, які займаються злочинною діяльністю на території держави, не виконують свої обов'язки, тобто порушують імперативні приписи преамбули статей 41 та 42 Віденської конвенції про дипломатичні зносини. У зв'язку з цим доцільно звернутися до Коментаря Комісії міжнародного права ООН, відповідно до якого принцип особистої недоторканності «не виключає у відношенні до дипломатичного агента ані заходів законного самозахисту, ані, у виняткових випадках, заходів, які спрямовані на перешкоджання йому скоїти злочин та проступки» [12, 34].

Конвенція проголошує неможливим арешт або затримання дипломатичного представника «в будь-якій формі». Сучасне українське законодавство знає три види арешту: 1) арешт у порядку адміністративної відповідальності (ст.32 КУпАП); 2) арешт (тримання під вартою) у вигляді запобіжного заходу у кримінальному судочинстві (ст.155 КПК України); 3) арешт у порядку заходів кримінального покарання (ст.60 КК України), і дві форми затримання: 1) адміністративне затримання (ст.261 КУпАП); 2) затримання підозрюваного в порядку ст.ст.106, 115 КПК України. Заборона Конвенції стосується всіх цих форм. Що стосується таких понять, як «схоплення на горячому» та «доставлення», то вони ззовні схожі до відповідних правових інститутів примусового характеру, не виключаються й не порушують правовий зміст поняття «особистої недоторканності» дипломатичного представника, тому що після вста-

новлення особистості останнього й укладання акту (протоколу) про його незаконні дії він відпускається [11, 99].

Зміст даного імунітету полягає в тому, що дипломатичний представник не підлягає кримінальній відповідальності за вчинення злочину до моменту відмови акредитуваної держави від цього імунітету. Конвенція не містить процедури такої відмови від імунітету. Відповідно до норм та практики міжнародних відносин, відмова може бути отримана як від самої акредитуваної держави в особі її компетентних органів, так і через голову дипломатичного представництва, який у якості органу держави, яку він представляє, вправі зробити відповідну заяву, яка буде формою відмови від імунітету.

Імунітети та привілеї дипломатів мають відносний характер. Вони потрібні для виконання останніми своїх службових функцій у державі перебування. Імунітети забезпечують належне виконання дипломатичними агентами своїх функцій, є додатковими гарантіями держави перебування.

На нашу думку, заслуговує на позитивну оцінку доповнення КПК України нормою, що передбачає перелік осіб, які не можуть бути допитані у якості свідків.

Відповідно до вимог ст.69 КПК України не можуть бути допитані як свідки без їх згоди особи, які мають право дипломатичної недоторканності, а також працівники дипломатичних представництв – без згоди дипломатичного представника [13].

Таким чином, *можемо відзначити*, що у кримінальному судочинстві України іноземці, як учасники процесу користуються такими самими процесуальними правами, що й громадяни України, тому правовий статус іноземних громадян у кримінальному процесі України визначається, перш за все, тим обсягом прав, обов'язків і законних інтересів, який містить в собі кримінально-процесуальний закон. Із загального принципу рівності перед законом і судом виключення складають іноземці, які знаходяться на території України, виконують дипломатичні або інші функції, на яких розповсюджуються імунітети і привілеї осіб, що користуються міжнародним захистом.

Із сказаного випливає, те що законодавець зробив спробу привести чинне кримінально-процесуальне законодавство України у відповідність до норм Конституції України, та міжнародно-правових договорів, однак залишаються невирішеними в повному обсязі питання щодо процесуального статусу іноземців, які користуються правом дипломатичної недоторканності, в тому числі й ті, які мають право імунітету свідка.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бараннік Р.В. Право особи на свободу від само-викриття, викриття членів її сім'ї чи близьких родичів у кримінальному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук / Р.В. Бараннік. – Запоріжжя, 2002. – 235с.
2. Белькова О.В. Правовий статус свідка у кримінальному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук / О.В. Белькова. – Х., 2005. – 215с.
3. Стан та структура злочинності в Україні [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/519179>.
4. Агаєв Ф.А. Иммуниеты в Российском уголовном процессе / Ф.А. Агаєв, В.Н. Галузо. – М.: ТЕИС, 1998. – 233с.
5. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961р. (Набула чинності для України 12.07.1964р.) [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_048.
6. Про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Положення, затвержене Указом Президента України від 10 червня 1993 року № 198/93 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=198%2F93>.
7. Алфьоров С.М. Особливості провадження досудового слідства у кримінальних справах за участю іноземців: монографія / С.М. Алфьоров, П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: Юридичний інститут ДДУВС, 2010. – 200с.
8. Петрухин И.Л. Человек и власть (в сфере борьбы с преступностью) / И.Л. Петрухин. – М.: Юристъ, 1999. – 154с.
9. Маринів В.І. Принцип недоторканості особи та його нормативний зміст // Матеріали науково-практичної конференції “Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: Проблеми, досвід, перспективи”. 25 червня 1997р., Київ / Упорядник Ю.М. Грошевий. – Харків: Право, 1998. – 212с.
10. Бастрыкин А.И. Взаимодействие советского уголовно-процессуального и международного права / А.И. Бастрыкин. – Л.: Издательство Ленинградского ун-та, 1986. – 136с.
11. Демин Ю.Г. Статус дипломатического представительства и их персонала / Ю.Г. Демин. – М.: Международные отношения, 1995. – 336с.
12. Блищенко И.П. Дипломатическое право / И.П. Блищенко. – М.: Высшая школа, 1972. – 240с.
13. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року. – № 1001-05. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=1001-05>.

**ПРАВОВОЙ СТАТУС ИНОСТРАННЫХ
ГРАЖДАН И ОСОБЕННОСТИ
ДОПРОСА ДИПЛОМАТИЧЕСКИХ ЛИЦ
ПО УГОЛОВНО-ПРОЦЕССУАЛЬНОМУ
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ**

Назаренко Павел Григорьевич

Баранник Роман Вячеславович

Аннотация: В статье исследованы особенности правового статуса иностранных граждан в уголовном процессе Украины, а также рассмотрены основные положения законодательства Украины по вопросам допроса дипломатических лиц в качестве свидетелей.

Ключевые слова: иностранный гражданин, уголовное судопроизводство, дипломатическое лицо, допрос, свидетельский иммунитет.

**THE LEGAL STATUS OF FOREIGNERS
AND ESPECIALLY OF QUESTIONING
OF DIPLOMATIC PERSONS BY
THE CRIMINAL PROCEDURAL
LEGISLATION OF UKRAINE**

Nazarenko Pavlo Grygorovych

Barannik Roman Vyacheslavovych

Summary: In the article the features of legal status of foreign citizens are investigational in criminal procedure of Ukraine, and also the substantive provisions of legislation of Ukraine are considered on questions of interrogation of diplomatic persons as witnesses in a criminal trial.

Keywords: foreign citizens, criminal proceedings, diplomatic persons, interrogation, immunity of witness.